

Gosji pastir.

n še to je rekel Jurček, Palčkov Jurček: »Vas, goske, imam pa res rad, ker ste pridne!«

To je rekel Jurček in je sedel na breg kraj ribnika. In gledaje veselo zdaj na bele, po svetli gladini ribnika plavajoče gosi, zdaj na bleščeče, zadaj za ribnikom, za tihim gajem dvigajoče se gosposko poslopje z zeleno porisanim balkonom, je pričel piskati na piščalko.

»Najbolj všeč si mi pa ti, debeluška, ki plavaš zadaj za drugimi,« je še rekel Jurček; »in najbolj hudo mi bo po tebi, kadar ti zavijejo vrat. Pa nič bi mi ne bilo hudo, samo da bi bila naša gospa enkrat vesela. — Le dobro me poslušajte, goske, kar vam zdaj-le povem: ostanite pridne in poslušne, ne delajte sramote meni in gospé, pa vas bom imel vedno rad!«

»Glej ga no — ali se z gosmi pogovarjaš?« se je posmejal tisti hip nekdo za Jurčkovim hrbtom.

Jurček se je ozrl. Pred njim je stal visok gospod v beli obleki, v belih črevljih in z bilem slamnikom na glavi, levico v žeku, v desnici vrteč palico s posrebrenim držajem.

»Ali se ne smem pogovarjati z gosmi?« je vprašal Jurček ter vzel piščalko iz ust.

Beli gospod se je zasmel z donečim, prijaznim smehom. »Zakaj bi se ne smel? Smeš se — nihče ti ne more tega zabraniti!« je rekel in zavrtel palico v zraku. Potem pa je vprašal: »Ali si ti pastir teh gosi?«

Jurček je odgovarjal brez ovinkov, naravnost in odkritosrčno: »Jaz, gospod.«

»Torej si ti gosji pastir?«

»Gosji pastir sem.«

»Kako ti je ime?«

»Jurček.«

»In kako se pišeš?«

»Palček.«

»Torej: Jurij Palček!«

»Ne — Jurček Palček. Zdaj, ko sem še majhen, sem Jurček; Jurij bom potem, ko dorastem.«

»Pa naj bo po tvojem: Jurček Palček! Povej mi torej, gosji pastir Jurček Palček, čigave so te gosi, ki jih paseš?«

»Tam-le v tisti lepi hiši za gajem živi bogata gospa; njene so vse te gosi. Jaz nimam ne očeta — ne matere. Gospa pa se me je usmilila ter me vzela k sebi. In zdaj ji pasem gosi.«

»Prijetno delo imaš.«

»Kadar so gosi v ribniku, nobenega dela. Pa niso vedno v ribniku; in takrat moram paziti, da ne zaidejo v vrtove ali v gaj ali na polje ali pa na sosedovo zemljo.«

»Kdaj ti je umrl oče?«

»Lani. Ubili so ga v vojni.«

»In mati?«

»Letos za vodenico.«

Gospod se je nehal smejati in se je naslonil z boki na držaj palice:
»Ubožec si, Jurček!«

»Ne, gospod — zdaj nisem več ubožec . . .« je popravil Jurček.
»Gospa me ima rada, dobro mi je pri njej. Srečen sem in zadovoljen. O, dobra je gospa! Bogata in dobra in usmiljena, a vedno — žalostna. Nikoli je še nisem videl vesele. Izprehaja se po vrtovih in gaju in si s svetlim robcem zakriva obraz.«

»Ali joka?

»Vedno joka.«

»Ali še kaj veš, Jurček?«

»O, še, gospod! Povedal vam bom, zakaj je gospa tako žalostna. Imela je tri sinove. Dva so ji ubili v vojni kakor mojega očeta; tretji pa leži nekje daleč v bolnišnici — v vojni mu je granata odtrgala levo roko. Zdaj se zdravi. Jaz nisem poznal nobenega teh treh sinov, pa vem, da so morali biti vsi dobrega srca, ker je gospé tako hudo za njimi.«

Gospodov obraz se je zresnil in potemnel: »In tretji sin — ali se kmalu vrne iz bolnišnice domov — veš kaj, Jurček?«

»Vrne se, a ne vem, kdaj. Gospa ga jako težko pričakuje.«

»In ti?«

»Tudi jaz. Smili se mi. Ubogi gospod — brez roke!«

»Vidim, da imaš usmiljeno srce, Jurček.«

Gospod se je vzravnal. Bistro zroč dečku v oči, je z desnico bliskoma potegnil levico iz žepa: »Jurček, poglej me: jaz sem tisti tretji sin; danes zjutraj sem se vrnil iz bolnišnice domov.«

Zazibal se je v zraku prazni rokav in zanihal z rame semintja kakor nihalo ure; ko se je umiril, je obvisel žalostno ob telesu; Jurčku se je zdelo, da se vijejo iz prazne odprtine bolester vzdihi.

»Ali si videl, Jurček?«

Jurčku so se orosile oči: »Videl!«

S tresočim glasom je izpregovoril to besedo. In že so se mu trkljale po licih navzdol solze, debele kakor lešniki.

Gospod pa je naglo vtaknil konec praznega rokava nazaj v žep, potem pa se je sklonil k dečku in mu pogladil z dlanjo svetlorumene kodrčke na glavi: »Nikar ne jokaj, Jurček! . . . Poglej — ali nimam spet roke? Saj se mi nič ne pozna . . .«

Jurček si je brisal solze na licih in gledal z mokrimi očmi v gospoda.
— »Pa je rokav le prazen, prazen. . .« je zavzdihnil, in iznova so mu pri-

vrele solze iz oči. In vprašal je skrbipolno: »Kaj boste pa zdaj počeli, gospod — brez roke?«

»Gosi bova pasla skupaj, Jurček.«

»Šalite se!«

Gospod se je bridko nasmehnil. Še enkrat se je sklonil k dečku in mu šel z dlanjo po kodrčkah na glavi: »Vrl dečko si, Jurček. Ná, tu, bonbončkov... pa potolaži se in nikar več ne jokaj!... Odslej zanaprej se bova večkrat videla.«

In gospod je krenil po beli, z drobnim peskom posuti stezi preko travnika.

Jurček je gledal za njim, dokler mu ni izginil izpred oči v vijoličastih sencah gaja za ribnikom. Rekel si je: »Kako je škoda za tega gospoda!... Kaj mu pomaga bogastvo? Vse svoje življenje ostane — brez roke.«

In še to je rekel Jurček, Palčkov Jurček: »Gosji pastir sem, nič nimam denarja, pa sem vsaj zdrav, imam vsaj obedve roki — o, nikoli bi ne menjal s tem našim gospodom!«

Bori.

V vetrih skrivnostno trepečejo
temnozeleni bori,
tiho med sabo šepčejo
o daljni, jutranji zori.

In sladkim se sanjam vdajajo
tam ob šumečih potokih,
kjer vse skrivnostne vstajajo
pesmi v prečudežnih zvokih.

Zvezde mrjoče opletajo
s srebrom ponosne jim glave;
zlato pa krono obetajo
v daljah jim zarje krvave.

Boleslav.

Jutro.

Jutro vstaja... Na obzorju
rdeče rože rasejo.
Vetri zvižgajo po morju
in meglice pasejo.

Še zaspane v daljah koče
okenca odpirajo
in se trudne, smehljajoče
v božji svet ozirajo.

A za njimi temni parki
čakajo, vzdihujejo,
naj že nanje topli žarki
se od solнца vsujejo...

Boleslav.

